

Јавно водопривредно предузеће "Србијаводе" Београд

Напомене уз финансијски извештај 31.12.2023.

Нови Београд, март 2024. године

Садржај

1. ОСНИВАЊЕ, УПИС У РЕГИСТАР И ДЕЛАТНОСТ	2
1.1 Назив и седиште	2
1.2 Оснивање и регистрација	2
1.3 Делатност	2
1.4 Средства за обављање водних делатности и извори финансирања	4
1.5 Органи и унутрашња организација предузећа	4
1.5.1 Органи предузећа	4
1.5.2 Унутрашња организација	4
2. ОСНОВА ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА	5
2.1 Рачуноводствени метод	5
3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА	6
3.1. Правила процењивања – основне претпоставке	6
3.2. Признавање елемената финансијских извештаја	6
3.3. Прерачунавање страних средстава плаћања и рачуноводствени третман курсних разлика	6
3.4. Упоредни подаци	7
3.5. Нематеријална улагања	7
3.6. Некретнине, постројења и опрема	8
3.7. Биолошка средства	10
3.8. Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	11
3.9. Залихе и плаћени аванси	12
3.10. Потраживања по основу продаје	12
3.11. Остала краткорочна потраживања	13
3.12. Краткорочни финансијски пласмани	13
3.13. Готовина и готовински еквиваленти	14
3.14. Активна временска разграничења	14
3.15. Капитал	14
3.16. Дугорочна резервисања	15
3.17. Дугорочне обавезе	17
3.18. Одложене пореске обавезе и Одложени приход и примљене донације	17
3.19. Примљени аванси, депозити и кауције и Обавезе из пословања	17
3.20. Остале краткорочне обавезе	18
3.21. Приходи	19
3.22. Расходи	20
3.23. Добит и порез на добит	22
3.24. Догађаји након дана биланса	23
3.24. Зараде кључног руководства	23
3.25. Девизни курсеви	23
4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	23
4.1. Фактори финансијског ризика	24
4.2. Тржишни ризик	24
4.3. Кредитни ризик	24
4.4. Ризик ликвидности	24
4.5. Процена ризика као основ за ефикасно извршење послова од општег интереса	25
5. АКТИВНИ СУДСКИ ПРЕДМЕТИ	Error! Bookmark not defined.

1. ОСНИВАЊЕ, УПИС У РЕГИСТАР И ДЕЛАТНОСТ

1.1 Назив и седиште

Предузеће послује под називом: Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“.
Скраћени назив је: ЈВП „Србијаводе“.

Седиште Предузећа је у Београду, Булевар уметности 2А, Нови Београд.

Матични број предузећа: 17117106

Порески идентификациони број (ПИБ): 100283824

ЈББК: 81448

1.2 Оснивање и регистрација

Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд (у даљем тексту ЈВП „Србијаводе“), основано је Законом о изменама и допунама закона о водама („Службени гласник РС“ бр. 54 од 26.12.1996. године), којим је предвиђено да овај облик предузећа почиње са радом 1.01.1997. године.

Решењем Привредног суда у Београду VII - Фи - 424/97 од 3.01.1997. године ЈВП „Србијаводе“ је уписано у судски регистар, у регистарски уложак број 1-78228-00.

У складу са Законом о регистрацији привредних субјеката („Службени гласник РС“ бр. 55/04, 61/05) извршено је превођење ЈВП „Србијаводе“ у Регистар привредних субјеката (решење Агенције за привредне регистре бр. 2544/2005 од 20.08.2005. године).

Оснивач јавног предузећа је Република Србија, а права оснивача остварује Влада РС, у смислу члана 4. став 1. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 119/12, 116/13-аутентично тумачење и 44/14-др.закон). На основу члана 65. став 1. истог закона Влада је донела *Одлуку о усклађивању пословања Јавног водопривредног предузећа „Србијаводе“ са Законом о јавним предузећима* („Службени гласник РС“, број 70/13 и 113/13), након чега је Надзорни одбор, на основу члана 18. став 1. тачка 8) поменутог закона донео Статут предузећа дана 27.02.2014. године (сагласност Владе објављена је у „Службеном гласнику РС“, број 16/14).

На основу члана 5. Став 1, а у вези са чланом 79. Став 1. Закона о јавним предузећима („службени гласник РС“, број 15/16) и члана 43. Став 1. Закона о влади („службени гласник РС“, број 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-ус, 72/12, 7/14-ус и 44/14), Влада је донела *Одлуку о усклађивању пословања Јавног водопривредног предузећа „Србијаводе“ са Законом о јавним предузећима* („Службени гласник РС“, број 931 од 18.11.2016. године). На основу ње донет је Статут предузећа (бр. 10/30 од 11.08. 2017. године), на који је добијена сагласност Владе („Службени гласник РС“, број 87/2017 од 27.09.2017. године)

Делатност ЈВП „Србијаводе“ утврђена је Законом о водама, Одлуком о усклађивању пословања Јавног водопривредног предузећа „Србијаводе“ са Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 931 од 18.11.2016. године) и Статутом (бр. 10/30 од 11.08. 2017. године), на који је добијена сагласност Владе („Службени гласник РС“, број 87/2017 од 27.09.2017. године).

1.3 Делатност

Претежна делатност је: инжењерска делатност и техничко саветовање (шифра делатности: 71.12).

Делатност ЈВП „Србијаводе“ утврђена је Законом о водама, Одлуком о усклађивању пословања Јавног водопривредног предузећа „Србијаводе“ са Законом о

јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 931 од 18.11.2016. године) и Статутом (бр. 10/30 од 11.08. 2017. године), на који је добијена сагласност Владе („Службени гласник РС“, број 87/2017 од 27.09.2017. године).

Делатност Јавног предузећа од општег интереса утврђена Законом о водама је:

- 1) уређење водотока и заштита од штетног дејства вода, и то:
 - изградња, реконструкција, санација, одржавање и управљање регулационим и заштитним водним објектима у јавној својини и одржавање водотока;
 - изградња, реконструкција, санација, одржавање и управљање водним објектима за одводњавање у јавној својини;
 - изградња, реконструкција, санација, одржавање и управљање водним објектима за заштиту од ерозија и бујица у јавној својини и извођење радова и мера за заштиту од ерозије и бујица, у складу са законом;
 - спровођење одбране од поплаве,
- 2) уређење и коришћење вода, и то:
 - израда биланса вода, контрола стања залиха водних ресурса и мере за обезбеђење њиховог рационалног коришћења и заштите;
 - израда биланса подземних вода за појединачни ресурс, укључујући и расположиви ресурс, начин и динамика обнављања ресурса и мере за обезбеђење рационалног коришћења и заштиту ресурса;
 - одржавање и управљање водним објектима за наводњавање у јавној својини,
- 3) заштита вода од загађивања, и то:
 - праћење хаваријских загађења, организација и контрола њиховог спровођења;
 - уређење водног режима заштићених области из члана 110. овог закона и других подручја која на њих имају утицаја,
- 4) остали послови од општег интереса, и то:
 - израда и спровођење планских докумената, програма и нормативних аката;
 - израда студија и извођење истражних радова за потребе интегралног управљања водама, израда техничке документације из области уређења водотока и заштите од штетног дејства вода, уређења и коришћења вода и заштите вода од загађивања;
 - послови међународне сарадње у области вода;
 - успостављање и вођење водне документације и водног информационог система;
 - вршење поверених послова (припрема предлога водних јединица и њихових граница, плана управљања водама за водна подручја, посебног плана управљања водама за поједина питања управљања водама, плана управљања ризицима од поплава за водна подручја, оперативног плана за одбрану од поплава, израда карте угрожености и карте ризика од поплава, израда мишљења на оперативне планове за одбрану од поплава за воде II реда, идентификација водних тела површинских и подземних вода која се користе или могу да се користе за људску потрошњу у будућности, вођење регистара заштићених области на водном подручју, вршење послова инвеститора у име Републике Србије, спровођење поступака давања у закуп водног земљишта у јавној својини, издавање водних аката и вршење обрачуна и задужења обвезника плаћања накнада за воде).

Поред наведених делатности од општег интереса које су утврђене Законом о водама, ЈВП „Србијаводе“ може обављати и друге делатности (гајење шума и остале шумарске делатности, слатководни риболов, слатководна аквакултура, производња електричне енергије у хидроелектранама и др.) у складу са чланом 15. Статута.

1.4 Средства за обављање водних делатности и извори финансирања

Послови од општег интереса које извршава ЈВП „Србијаводе“, дефинисани су чл.150. Закона о водама.

Ови послови се финансирају, према члану 151. новог Закона о водама, из Бюжета Републике Србије, накнада за воде, концесионих накнада и осталих извора (наменских кредита, донација...), преко Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде у складу са годишњим програмом управљања водама и условима за расподелу и коришћење.

1.5 Органи и унутрашња организација предузећа

1.5.1 Органи предузећа

Надзорни одбор ЈВП „Србијаводе“ има пет чланова, који су именовани решењем Владе 24 Број: 119-10631/2013 од 9.12.2013. године („Службени гласник РС“, број 109/13) и 24 број 119-8091/2018 од 28.08.2018. године („Службени гласник РС“, број 66/18).

Надзорни одбор чине:

- Слободан Станојевић – председник;
- Негован Тодоровић – члан;
- Ненад Филиповић – члан;
- Сања Шифлиш – члан;
- Милош Батало – члан.

Директор ЈВП „Србијаводе“ је Горан Пузовић, дипл.инж.пољ. који је именован решењем Владе 24 број 119-11258/2021 од 02.12.2021. године („Службени гласник РС“, број 117/21).

1.5.2 Унутрашња организација

У циљу обезбеђења трајног и континуираног обављања делатности ЈВП „Србијаводе“ је организовано као јединствена техничко-технолошка, пословна и економска целина са деловима предузећа на територији водних подручја, као водопривредним центрима.

За обављање јединствених и обједињених послова у предузећу образована је Дирекција са седиштем у Београду, а за обављање послова из делатности предузећа на водним подручјима образовани су водопривредни центри – као облици унутрашњег организовања са овлашћењима, обавезама и одговорностима у процесу рада утврђеним Статутом.

Делови предузећа, који послују под фирмом ЈВП „Србијаводе“ и именом водопривредног центра (ВПЦ) су:

- 1) Водопривредни центар „Сава – Дунав“ - (ВПЦ „Сава-Дунав“), Нови Београд, Бродарска 3 за водна подручја Сава и Доњи Дунав;
- 2) Водопривредни центар „Морава“ - (ВПЦ „Морава“), Ниш, Трг краља Александра 2 за водно подручје Морава;
- 3) Водопривредни центар „Радоњић“ Ђаковица, Миладина Поповића 7, за водно подручје Косово и Метохија.

У оквиру водопривредних центара, по територијалном принципу, формиране су уже техничко-технолошке целине као радне јединице, а унутар њих – секције.

У оквиру ВПЦ „Сава-Дунав“ постоје две радне јединице: „Смедерево“ и „Неготин“, а у саставу ВПЦ „Морава“ је пет радних јединица: „Велика Морава“ у Ћуприји, „Западна Морава“ у Чачку са секцијом „Ужице“ у Ужицама, „Јужна Морава“ у Нишу са секцијом „Владичин Хан“ у Владичином Хану. ВПЦ „Радоњић“ са седиштем у Баковици, који је као и радне јединице у саставу ВПЦ „Морава“ на територији АП Косово и Метохија (РЈ „Ибар-Ситница“ у Приштини и РЈ „Бели Дрим“ у Призрену), практично престао са радом 1999. године.

Огранци Јавног предузећа немају својство правног лица, а у правном промету иступају у име и за рачун Јавног предузећа, под пословним именом Јавног предузећа, уз навођење да је реч о огранку, адреси огранка и називу огранка.

Ради ефикасног пословања, у саставу Дирекције и водопривредних центара образоване су уже организационе јединице као сектори, за вршење сродних послова. У оквиру сектора формирана су одељења по ужој проблематици рада: Технички сектор (Одељење за коришћење и газдовање водама; Одељење за развој и маркетинг, Одељење за заштиту од вода, Одељење за заштиту вода, Одељење за мелиорације, Одељење за информациони систем), Сектор за економско финансијске послове (Одељење за накнаде и економско финансијске послове, Одељење за рачуноводство); Сектор за правне и опште послове и Сектор за информационе технологије.

На дан састављања Биланса ЈВП "Србијаводе" је имало 171 запослених на неодређено радно време.

У складу са чланом 6. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 73/2019), ЈВП „Србијаводе“ је по величини разврстано у средње правно лице за 2024. годину, а на основу података из редовних годишњих финансијских извештаја за 2023. годину.

2. ОСНОВА ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1 Рачуноводствени метод

Финансијски извештаји ЈВП "Србијаводе" састављени су у складу са Законом о рачуноводству и подзаконским актима донетим на основу Закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/2019), Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и другим важећим рачуноводственим и пореским прописима у Републици Србији.

Извештајна валута ЈВП "Србијаводе" је динар.

Финансијски извештаји су састављени уз примену метода историјског трошка.

Финансијски извештаји се односе на период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године.

Код састављања финансијских извештаја примењиване су рачуноводствене политике које је усвојио Директор ЈВП "Србијаводе" 30.03.2015 године.

Финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014). Овим правилником дефинисани су обрасци финансијских извештаја и садржина позиција у обрасцима, као и минимум садржаја напомена уз те извештаје.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Финансијски извештаји су састављени на начелу настанка пословног догађаја (начело узрочности) и начелу сталности.

3.1. Правила процењивања – основне претпоставке

Састављање и приказивање финансијских извештаја у складу са МРС/МСФИ и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији захтева од руководства ЈВП „Србијаводе“ коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекат на износе исказане у финансијким извештајима и напоменама уз финансијске извештаје.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама на дан биланса стања. Стварни резултати могу се разликовати од наведених процена, при чему се процене разматрају периодично.

Најзначајније процене односе се на утврђивање обезвређења финансијске и нефинансијске имовине, утврђивање вредности капитала, утврђивање резервисања за судске спорове и дефинисање претпоставки неопходних за актуарски обрачун накнада запосленима по основу отпремнина и исте су обелодањене у одговарајућим рачуноводственим политикама у напоменама уз финансијске извештаје.

3.2. Признавање елемената финансијских извештаја

Средство се признаје у билансу стања када је вероватно да ће будуће економске користи притицати у предузеће и када средство има набавну вредност или цену коштања или вредност која може да се поуздано измери.

Обавеза се признаје у билансу стања када је вероватно да ће одлив ресурса који садржи економске користи проистећи из подмирења садашњих обавеза и када се може поуздано измерити износ обавеза која ће се подмити.

Приход се признаје у билансу успеха када је повећање будућих економских користи повезано с повећањем средстава или смањењем обавеза које могу да се поуздано измере, односно да признавање прихода настаје истовремено са признавањем повећања средстава или смањења обавеза.

Расходи се признају у билансу успеха када смањење будућих економских користи које је повезано са смањењем средстава или повећањем обавеза може поуздано да се измери, односно да признавање расхода настаје истовремено са признавањем обавеза или смањењем средстава.

Капитал се исказује у складу са финансијским концептом капитала као уложени новац или уложена куповна моћ и представља нето имовину ЈВП "Србијаводе". Из финансијског концепта капитала проистиче концепт очувања финансијског капитала. Очување финансијског капитала мери се номиналним монетарним јединицама – РСД. По овом концепту добитак је зарађен само ако финансијски (или новчани) износ нето имовине на крају периода премашује финансијски (или новчани) износ нето имовине на почетку периода, након укључивања расподела по одлукама органа управљања.

3.3. Прерачунавање страних средстава плаћања и рачуноводствени третман курсних разлика

Извршен је прерачун новчаних средстава, потраживања и обавеза у страним средствима плаћања у њихову динарску противвредност по курсу важећем на дан

биланса стања. Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динарску противвредност применом званичних девизних курсева Народне банке Србије важећим на дан пословне промене. Позитивне и негативне курсне разлике настале по том основу су исказане као приход или расход периода, односно као финансијски приходи и расходи.

Прерачун потраживања и обавеза са уговореном заштитом путем валутне клаузуле врши се по курсу важећем на дан биланса стања, с тим да се ефекат књижи као финансијски приход, односно расход.

3.4. Упоредни подаци

Упоредне податке чине финансијски извештаји ЈВП "Србијаводе" за 2022. годину, који су били предмет ревизије.

Упоредни подаци приказани су у хиљадама РСД важећим на дан 31.децембар 2022. године.

3.5. Нематеријална улагања

Нематеријално улагање је одредиво немонетарно средство без физичког садржаја. Приликом прибављања нематеријална средства се вреднују по трошку набавке, умањена за исправку вредности.

Нематеријална улагања чине: улагања у развој, остала нематеријална улагања и нематеријална улагања у припреми. Улагања у развој, као и нематеријална улагања у припреми чине улагања у научне радове, елаборате и нормативе. Амортизација нематеријалних улагања врши се пропорционалном методом у току корисног века употребе. Стопа амортизације за научне радове, елаборате и нормативе износи 10 %, а за софтвере износи 20 %.

Позицију нематеријалних улагања на дан 31.12.2023. год. чине:

у 000 дин.

Р.б.	Назив	Набавна вредност	Исправка вредности	Садашња вредност
1	2	3	4	5
1	Улагања у развој	370,079	115,794	254,284
2	Софтвер и остала права	96,895	93,895	3,000
3	Аванс за нематеријална улагања	53,927	53,927	-
укупно:		520,901	263,616	257,284

Табела промена на позицији нематеријална улагања

у 000 дин.

Р.б.	Опис	Улагања у развој	Софтвер и остала права	Аванс за нематеријална улагања	Укупно
1	2	3	4	5	6
	НАБАВНА ВРЕДНОСТ				
3	Стање на дан 31.12.2022.	262,683	93,895	5,494	362,072
4	Повећање	107,396	3,000	48,433	158,829
5	Ревалоризација	-	-	-	-
6	Пренос		-	-	-
7	Отуђење и расхоровање	-	-	-	-
8	Стање на дан 31.12.2023.	370,079	96,895	53,927	520,901
	ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ				
9	Стање на дан 31.12.2022.	80,553	86,928	5,494	172,975
10	Амортизација за 2023. год.	35,241	6,967	-	42,208
11	Ревалоризација	-	-	-	-
12	Отуђење и расхоровање	-	-	-	-
13	Стање на дан 31.12.2023.	115,794	93,895	5,494	215,183
	САДАШЊА ВРЕДНОСТ				
14	31.12.2022. год.	182,130	6,967	-	189,097
15	31.12.2023. год.	254,285	3,000	48,433	305,718

3.6. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема евидентирају се по набавној вредности, осим пословног простора, службених аутомобила, опреме за одбрану од поплава, опреме за активности при хаваријским загађењима и црпних станица, која се евидентирају по фер вредности. Набавну вредност чине вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове довођења средства у стање функционалне приправности, умањена за било које трговинске попусте и рабате.

Након почетног признавања, некретнине, постројења и опрема процењује се по набавној вредности, умањеној за исправку вредности. Амортизација некретнина врши се по стопи 2,5 %. Амортизација постројења и опреме обрачунава се пропорционалном методом током процењеног века корисне употребе.

Амортизационе стопе опреме

Постројења и опрема	Стопа амортизације (%)
Опрема за одбрану од поплава	10.00
Опрема за заштиту вода од загађења	8.00
Мерни контролни уређаји	10.00
Службена возила	15.50
Бродови и остали пловни објекти	7.00
Канцеларијски намештај	12.50
Остали намештај	12.50
Опрема за канцеларије (клима уређаји и други уређаји)	12.50
Остала опрема (шпорети, фрижидери, усисивачи...)	15.00
Опрема за емитовање радио и ТВ програма	15.00
Телефонска и телеграфска опрема	10.00
Хидрометеоролошке и падавинске станице	10,00
Компјутерска опрема и системски и апликативни софтвер	20.00
Платно: теписи, итисони, завесе...	25.00

Накнадни издатак који се односи на већ признате некретнине, постројења и опрему, приписује се исказаном износу тог средства. Накнадни издатак се третира као додатно улагање.

Некретнине, постројења и опрема престају да се исказују у билансу стања, након отуђивања или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расходања или отуђења утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје и исказаног износа средства и признају се као приход или расход у билансу успеха.

На водне објекте у јавној својини, као и друга добра од општег интереса у јавној својини, (опрема, студије, пројекти и припрема инвестиција) примењује се MPC 20.

Позицију некретнина постројења и опреме на дан 31.12.2023. год. чине:

у 000 дин.

Р.б.	Назив	Набавна вредност	Исправка вредности	Садашња вредност
1	2	3	4	5
1	Грађевинско земљиште	78,129	-	78,129
2	Грађевински објекти	42,050,022	11,242,409	30,807,613
3	Постројења и опрема	383,803	107,275	276,528
4	Остале некретнине, постројења и опрема	844	-	844
5	Инвестиције у припреми	11,530,966	-	11,530,966
6	Аванси за некретнине постројења и опрему	-	-	-
укупно:		54,043,764	11,349,684	42,694,080

Табела промена на позицији некретности постројења и опреме:

у 000 дин.

Р.б.	Опис	Грађевинско земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Остале некретности, постројења и опрема	Инвестиције у припреми	Аванси за некретности постројења и опрему	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	НАБАВНА ВРЕДНОСТ							
3	Стање на дан 31.12.2022.	78,129	38,268,349	375,330	844	11,625,341	-	50,347,993
4	Повећање	-	15,024,082	7,990	-	3,816,686	111,852	18,960,610
5	Ревалоризација	-		-	-	-	-	-
6	Пренос	-	-	-	-	(3,911,061)	(111,852)	(4,022,913)
7	Отуђење и расхоловање	-	(11,242,409)	483	-		-	(11,241,926)
8	Стање на дан 31.12.2023.	78,129	42,050,022	383,803	844	11,530,966	-	54,043,764
	ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ							
9	Стање на дан 31.12.2022.	-	10,293,741	80,799	-	-	-	10,374,540
10	Амортизација за 2023. год.	-	948,668	25,993	-	-	-	974,661
11	Ревалоризација	-		-	-	-	-	-
12	Отуђење и расхоловање	-		483	-	-	-	483
13	Стање на дан 31.12.2023.	-	11,242,409	107,275	-	-	-	11,349,684
	САДАШЊА ВРЕДНОСТ							
14	31.12.2022. год.	78,129	27,974,608	294,531	844	11,625,341	-	39,973,453
15	31.12.2023. год.	78,129	30,807,613	276,528	844	11,530,966	-	42,694,080

3.7 Биолошка средства

Биолошка средства обухватају: шуме, вишегодишње засаде, основно стадо, биолошка средства у припреми и аванси за биолошка средства.

У складу са МРС 41, шуме су биолошка средства – живе биљке. Под шумом се подразумева површина земљишта већа од 5 ари, обрасла шумским дрвећем. Под шумом се подразумевају и шумски расадници у комплексу шума и семенске плантаже, као и штитни појасеви дрвећа на површини мањој од 5 ари. Шума се вреднује приликом признавања и на датум сваког биланса стања по фер вредности умањеној за процене трошкова продаје.

Вредност шума утврђује се у Општој основи газдовања шумама и Посебним основама газдовања шумама, у складу са Законом о шумама. Увећање вредности шума настаје као резултат прираста дрвне масе, активирањем шума и превођењем из шума у

припреми, улагањем у шуме. Смањење вредности шума настаје као последица уништених шума од пожара, суша, елементарних непогода – ветроизвала. Смањење настаје и сечом шума која више не представља биолошко средство, односно намењена је продаји.

Државне шуме које су у катастарској евиденцији уписане на ЈВП „Србијаводе“ представљају заштитне шуме и саставни су део водних објеката. То су већином самоникле и девастиране шуме чија је основна намена у функцији водних објеката, односно потреба да се на тај начин побољшају техничке карактеристике водних објеката. Према члану 16. став 2. Закона о водама саставним делом насипа за одбрану од поплава сматра се заштитни појас са шумом и заштитним зеленилом (заштитне шуме) у инудационом подручју у ширини 50m поред насипа. Газдовањем шумама у циљу производње дрвне масе се не бавимо, а нисмо ни технички ни кадровски оспособљени за ту делатност. За радове на садњи шума на водним објектима ангажују се извођачи радова. Шуме се секу у изузетно ретким случајевима када се на водном земљишту на коме је шума гради објекат. За те радове се ангажује шумски техничари да изврше жигосање стабала и извођачи радова који могу извршити сечу. У 2021. години нисмо имали таквих активности.

3.8 Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања

Учешће у капиталу других правних лица признаје се према методу набавне вредности и односи се на акције код пословних банака. Дугорочни стамбени зајмови су додељени запосленима за решавање стамбених питања и усклађују се према уговорима са запосленима и месечно отплаћују обуставом од зарада.

у 000 дин.

Рачун	Опис	2023	2022
0420	Учешће у капиталу банака у акцијама	6,024	6,024
0429	Исправка вредности учешћа у капиталу банака других правних лица	(444)	(444)
0480	Дугорочни стамбени зајмови	4,279	5,258
Укупно:		9,859	10,838

Дугорочна потраживања су се признавала по номиналној вредности, увећаној за евентуално обрачунате камате и односила су се на потраживања од банака, а за која је извршена исправка у целости.

Структура потраживања на дан 31.12.2023.

у 000 дин.

Рачун	Опис	2023	2022
0550	Спорна и сумњива потраживања од банака		
05509	Исправка вредности спорних и сумњивих потраживања од банака		
Укупно:		0	0

3.9 Залихе и плаћени аванси

Залихе материјала и робе се мере по набавној вредности. Набавну вредност чине сви трошкови набавке за довођење залиха на њихово садашње место и стање. Трошкови набавке залиха обухватају цену коштања, увозне дажбине и друге обавезе (осим оних које предузеће може накнадно да поврати од пореских органа), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати набавци. Попуст, рабати и друге сличне ставке се одузимају при утврђивању трошкова набавке.

у 000 дин.			
Рачун	Опис	2023	2022
152	Плаћени аванси за робу у земљи	533	272
154	Плаћени аванси за услуге	1,779	4,141
15	Укупно:	2,312	4,413
1	Укупно:	2,312	4,413

3.10 Потраживања по основу продаје

Рачуноводствено обухватање настанка потраживања по основу продаје врши се на основу књиговодствених исправа којима се доказује трансакција продаје. Потраживања по основу продаје признају се и вреднују у складу са МСФИ 15. То подразумева задужење рачуна групе 20 и одобравање рачуна прихода применом пет фаза: идентификовање уговора са купцима, идентификовање уговорене обавезе, одређивање цене трансакције, алокација цене на уговорену обавезу, признавање прихода. Потраживања по основу продаје признају се по номиналној вредности, увећаној за евентуално обрачунате камате.

Исправка вредности потраживања по основу продаје формира се и књижи на терет расхода на основу процене руководства о њиховој вероватној ненаплативости.

Вероватноћа немогућности наплате утврђује се у сваком конкретном случају на основу документованих разлога (стечај, односно ликвидација дужника, презадуженост, отуђење имовине, принудно поравнање, ванпарнично поравнање, застарелост, судско решење, акт управног органа, као и у другим случајевима за која постоји веродостојна документација о ненаплативости).

Структура потраживања на дан 31.12.2023. године

у 000 дин.			
Рачун	Опис	2023	2022
2040	Потраживања од купаца у земљи	65,069	47,751
2049	Исправка вредности потраживања од купаца у земљи		
204	Потраживања од купаца у земљи	65,069	47,751

Преглед материјално значајнијих потраживања са стањем на дан 31.12.2023. године

у 000 дин			
Редни број	Назив дужника	Износ у 000 динарима	%
1	Euplast trade	3,945	6.90%
2	AP Gradnja doo Beograd	3,397	5.94%
3	Luka energy	4,743	8.29%
4	Omega beton	2,758	4.82%
5	Elektro usce doo	4,736	8.28%

6	Dule trans	3,876	6.78%
7	Privredno rustvo Zupanj	2,656	4.64%
8	Poseidon energy, Beograd	1,444	2.52%
9	Dia doo	1,227	2.14%
10	Gornjak doo	1,834	3.21%
11	Preduzece Hidro baza	1,375	2.40%
12	Karin komerc	3,762	6.58%
13	Graditelji sa juga	8,954	15.65%
14	Leget agregati	5,022	8.78%
15	Остало	7,474	13.07%
		57,203	100.00%

3.11 Остала краткорочна потраживања

Остала краткорочна потраживања признају се по номиналној вредности, увећаној за евентуално обрачунате камате.

Исправка вредности за сва остала потраживања формира се и књижи на терет расхода на основу процене руководства о њиховој вероватној ненаплативости.

Структура осталих краткорочних потраживања на дан 31.12.2023. године
у 000 дин.

Рачун	Опис	2023	2022
220	Потраживања за камату	165	188
221	Потраживања од запослених	67	66
222	Друга потраживања од државних органа	26,526	8,957
223	Потраживања по основу преплаћених доприноса	21,762	24,888
225	Потраживање за накнаде зарада које се рефундирају	213	1,421
228	Остала потраживања	2,662	1,399
228	Исправка вредности осталих потраживања		
22	Друга потраживања	51,395	36,919

3.12 Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни пласмани обухватају зајмове, хартије од вредности и остале краткорочне пласмане са роком доспећа до годину дана од дана чинидбе, односно од дана биланса. Краткорочни стамбени зајмови чине део дугорочних стамбених зајмова који доспева до годину дана.

Краткорочни финансијски пласмани:

у 000 дин.

Рачун	Опис	2022	2021
234	Краткорочни стамбени зајмови	1,062	1,203
	Укупно:	1,062	1,203

Преглед усаглашеност потраживања по основу продаје, осталих краткорочних потраживања и краткорочних финансијских пласмана:

Потраживања по основу продаје, остала краткорочна потраживања и краткорочни финансијски пласмани	Број ИОС-а	Износ у 000 дин.
Укупно послато ИОС	761	83,067
Усаглашена потраживања	314	12,591
Оспорена потраживања	4	5,642
Нису враћени ИОС	443	60,978

Претпоставка је да велики број невраћених ИОС-а последица што је велики број привредних друштава сматрао да се усгласио са стањем, али нису потврдили. Такође и увођење ефактура је унело додатне недоумице око враћања и потврђивања стања.

3.13 Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти се изражавају у номиналној вредности у динарима. Износ готовине на рачунима који гласе на стране валуте исказује се у динарима, према средњем курсу Народне банке који је важио на дан 31.12.2023. године.

Новчана средства на текућим рачунима са стањем на дан 31.12.2023. године
у 000 дин.

Ред.бр.	Опис	2023	2022
1	Стање на текућим рачунима - динарски	841,379	1,194,873
2	Стање на текућем рачуну - девизна средства (динарска противвредност прерачуната по средњем курсу € који је важио на дан 31.12.2023.)	83,190	76,268
	Укупно:	924,569	1,271,141

3.14 Активна временска разграничења

у 000 дин.

Рачун	Опис	2023	2022
280	Обрачуната премију осигурања	11,212	9,056
2898	Разграничени ПДВ		60
289	Остала АВР	-10,779	67,360
	Укупно:	433	76,476

3.15 Капитал

Капитал се дели на основни капитал и остале облике капитала Предузећа.

Основни капитал чине сопствени извори капитала.

Промене на капиталу могу настати и расподелом добити, покрићем губитка или улагањем државе.

Структура капитала на дан 31.12.2023.

у 000 дин.

Рачун	Опис	2023	2022
303	Државни капитал	808,924	808,924
309	Остали капитал	45,260	45,260
	Основни капитал	854,184	854,184
321	Законске резерве	21,225	21,225
322	Статутарне резерве	28,393	26,505
32	Резерве	49,618	47,730
	Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације грађевинских објеката - пословни објекти		
330		486,721	486,721
340	Нераспоређена добит ранијих година	322,070	322,070
341	Нераспоређена добит текуће године	16,122	37,752
	Нераспоређена добит	338,192	359,822
350	Губитак ранијих година	5,515	22,503
	Капитал	1,723,200	1,725,954

Остали капитал је настао прекњижавањем извора ванпословних средстава и издвајањем дела добити за решавање стамбених потреба запослених до 2006. године.

Законске резерве су обавезно формиране до 2004.године, тако што се сваке године издвајало из добити најмање 5% док резерве не достигну најмање 10% основног капитала, а након тога су формиране статутарне резерве на основу Статута предузећа.

Нераспоређена добит ранијих година односи се на добит из 2007. године на чију расподелу је донета одлука органа управљања предузећа и која је потом достављена Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичка дирекција за воде ради добијања сагласности оснивача.

3.16 Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања исказују се у номиналној вредности и извршена су за:

1. судске спорове који се воде више година, а негативан исход спора је известен. Резервисања потенцијалних обавеза по судским решењима су призната након испуњења потребних услова дефинисаних по МРС 37 и то: предузеће има садашњу правну обавезу која је настала као резултат прошлог догађаја, вероватно је да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза и износ обавеза може поуздано да се процени. Резервисања за судске спорове обухватају резервисања за одређени број судских спорова које су против ЈВП „Србијаводе“ покренули повериоци. Формирана су у износу који одговара најбољој процени руководства у погледу издатака који ће настати да се такве обавезе измире. По мишљењу руководства, након одговарајућих правних консултација, исход тих судских спорова неће довести до значајних губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31.12.2023. године. Тренутно у ЈВП „Србијаводе“ има 291 активних судских предмета.

2. накнаде и бенефиције према МРС 19, актуарским одмеравањем за 2023. годину на име отпремнина. Годишњи очекивани раст зарада је 10%. За годишњу дисконтну стопу је прихваћена референтна каматна стопа од 6,5%. Флукуација запослених процењена за на 2%. Просечна зарада запослених у предузећу је износила 126.985,00 динара. Број запослених који ће у предузећу искористити отпремнине је сегментиран према полу и годинама стажа, сходно условима које морају испунити

према Закону о пензијском и инвалидском осигурању, Закону о раду и Колективном уговору. Дугорочне обавезе по основу резервисања за отпремнине и јубиларне награде, након испуњења услова, представљају садашњу вредност очекиваних будућих исплата запосленима утврђену актуарским одмеравањем.

3. Резервисање за трошкове обнављања природног богатства обухватају: резервисање за обнављање земљишта и обнављање (репродукцију) шума. Одредбама Закона о шумама прописано је да средства за репродукцију шума издвајају корисници шума. Средства за репродукцију шума користе се за финансирање радова просте и проширене репродукције шума. Средства за репродукцију шума које се природно обнављају, односно средства за амортизацију интензивних шумских засада издваја корисник, односно сопственик у складу са основом за газдовање шумама. наведена средства користе се првенствено за одржавање шума и израду планова газдовања шумама. Основицу за обрачун средстава за репродукцију чини тржишна вредност израђених дрвних сортимената на месту сече, на коју се примењује стопа од најмање 15%.

Резервисања се поново разматрају на сваки датум биланса стања и коригују ради одржавања најбоље текуће процене када више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван, резервисање се укида у корист биланса успеха текуће године.

Промене на позицији резервисања

у 000 дин.

Опис	Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	Резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених (отпремнине)	Резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених (јубиларне награде)	Остала дугорочна резервисања (за судске спорове који се воде пред надлежним судовима)	Укупно
Почетно стање 01.01.2023. године	85	45,129	17,325	124,635	187,174
Резервисања у току године		4,987	3,935	13,078	22,000
Искоришћена резервисања		493	775	438	1,706
Укинута резервисања					0
Стање на дан 31.12.2023. године	85	49,623	20,485	137,275	207,468

у 000 дин.

Рачун	Опис	2023	2022
401	Резервисање за трошкове обнављања природних богатстава	85	85
404	Резервисања по МРС 19	70,108	62,454
405	Резервисања за потенцијалне обавезе по судским споровима МРС 37	137,275	124,635
	Укупно:	207,468	187,174

3.17 Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе представљају обавезе које доспевају у року дужем од једне године од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса, а све остале обавезе сматрају се краткорочним.

Дугорочне обавезе које су доспеле на дан билансирања и које доспевају у року до једне године од дана билансирања, преносе се у краткорочне обавезе.

3.18 Одложене пореске обавезе и Одложени приход и примљене донације

Опореживе привремене разлике су настале услед веће књиговодствене вредности основних средстава од њихове вредности прихваћене у пореске сврхе. Одложене пореске обавезе засноване су на разумно сразмерном распореду текућег и одложеног пореза предузећа.

Одложени приход и примљене донације су настала као ефекат примене МРС 20 због великих државних улагања у изградњу и санацију водних објеката, као и израду техничке документације за изградњу водних објеката. Пасивна временска разграничењима – група рачуна 495 признаће се као приход на систематској и објективној основи током корисног века трајања средства у висини трошкова насталих у обрачунском периоду, односно у висини обрачунате амортизације водних објеката, техничке документације, опреме за спровођење одбране од поплава и опреме за интервенцију прилоком хаваријских загађења воде.

у 000 дин.			
Рачун	Опис	2023	2022
495	Одложени приход и примљене донације	41,174,849	39,387,157
498	Одложене пореске обавезе	75,594	53,617

3.19 Примљени аванси, депозити и кауције и Обавезе из пословања

Краткорочне обавезе се исказују по номиналној вредности.

Структура краткорочних обавеза на дан 31.12.2023. године

у 000 дин.			
Рачун	Опис	2023	2022
430	Примљени аванси	629,368	126,378
435	Добављачи у земљи	167,895	61,757
439	Остале обавезе из пословања	214	79
	Укупно:	797,477	188,214

На рачуну примљених аванса и депозита највећим делом чини аванс примљен од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичка Дирекција за воде.

Преглед материјално значајнијих обавеза према добављачима са стањем на дан
31.12.2023. године

у 000 дин.

Редни број	Назив добављача	Износ у 000 динарима	%
1	Институт за водопривреду Јарослав Черни	96,654	64.02%
2	Југокоп Подриње	11,537	7.64%
3	ДДОР осигурање, Нови Сад	3,928	2.60%
4	Дунав осигурање	6,517	4.32%
5	Нафтна индустрија Србије	773	0.51%
6	ГДИ Солушин	5,039	3.34%
7	ХСВ Власотинце	14,986	9.93%
8	Електус доо	5,974	3.96%
9	Електропривреда Србије	1,258	0.83%
10	Остали добављачи	4,312	2.86%
		150,978	100.00%

3.20 Остале краткорочне обавезе

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, обавеза је плаћања пореза и доприноса пореским органима и државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују порезе и доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама утврђеним законским прописима. Од бруто зараде запослених обустављају се доприноси и у име запослених уплаћују фондовима. Порез и доприноси на терет послодавца и порез и доприноси на терет запослених књиже се на терет расхода периода на који се односе.

Порез на додату вредност је по свом економском учинку порез на општу потрошњу и спада у врсту пореза на промет. То је посебан облик пореза који се плаћа у свим фазама производног и прометног циклуса, тако што се у свакој фази опорезује само износ додате вредности која је остварена у тој фази. Обавезе за порез на додату вредност обухватају обавезе настале по основу обавеза за порез на додату вредност по издатим фактурама, примљеним авансима, по основу сопствене потрошње и по другим обавезама, по општој и посебној стопи, обавезе по основу разлике обрачунаог пореза на додату вредност и претходног пореза.

Остале краткорочне обавезе:

у 000 дин.

Рачун	Опис	2023	2022
450	Обавезе за нето зараде	8,115	6,989
451	Обавезе за порезе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	905	785
452	Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	2,241	1,931
453	Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1,706	1,470
454	Обавезе за нето зараде накнаде зарада које се рефундирају	71	203
45	Обавезе по основу зарада и накнада зарада	13,038	11,378
464	Обавезе према члановима Надзорног одбора	502	437

465	Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	238	307
469	Остале обавезе	584	2,541
46	Остале обавезе	1,324	3,285
479	Обавеза по основу разлике ПДВ-а	14,182	33,898
481	Обавеза за порез из резултата		
482	Обавеза за остале порезе, доприносе и друге дажбине	286	251
489	Остале обавеза за порезе и друга давања	436	427
48	Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	722	678
	Укупно:	29,266	49,239

Преглед усаглашености краткорочних обавеза:

Дугорочна и краткорочна потраживања и дугорочни финансијски пласмани	Број ИОС-а	Износ у 000 дин.
Укупно послато ИОС	761	83,067
Усаглашена потраживања	314	12,591
Оспорена потраживања	4	5,642
Нису враћени ИОС	443	60,978

Претпоставка је да велики број невраћених ИОС-а последица што је велики број привредних друштава сматрао да се усагласио са стањем, али нису потврдили. Такође и увођење ефактура је унело додатне недоумице око враћања и потврђивања стања.

3.21 Приходи

Приходи су исказани у износу фактурисане реализације, тј. извршене услуге до краја обрачунског периода, под условом да је са тим даном настао дужничко-поверилачки однос и да је испостављена фактура, односно захтев. Приход се мери по поштеној вредности примљене надокнаде или потраживања.

Финансијски приходи обухватају: приходе од камата (независно од тога да ли су наплаћени или приписују износу потраживања на дан билансирања, приходе од курсних разлика и приход по основу ефеката валутне клаузуле.

Остали приходи обухватају добитке по основу: ефеката уговорене заштите од ризика, наплате отписаних потраживања, укидања резервисања и осталих непоменутих прихода.

Приходи

у 000 дин.

Ред. бр.	Рачун	Врста прихода	Остварено у 2023.	Остварено у 2022.
1	2	3	4	5
1	640	Приход од обављања инвеститорских послова и надзора	13,446	61,508
2	642	Републички фонд за воде - Приход од обављања инвеститорских послова за извршење Програма управљања водама за 2023.	1,979,115	1,767,100
3	641	Приход по основу условљених државних давања	1,002,659	866,695
4	650	Приход од закупа водног земљишта и службености пролаза	170,497	212,098
5	6592	Приход од обављања теренских и студијско-аналитичких послова израде мишљења за водне услове	26,012	31,717
		Пословни приходи Σ 1 - 5	3,191,729	2,939,118
6	662	Приход од камата	5,490	8,527
7	663	Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле	1	0
		Финансијски приход Σ 6 - 7	5,491	8,527
8	670	Добици од продаје НУ и НПО	0	0
9	675	Наплаћена отписана потраживања	90	88
10	678	Приход од укидања дугорочних резервисања	0	58,432
11	679	Приход од наплаћених трошкова судског спора	2,418	1,310
		Остали приходи Σ 8 - 11	2,508	59,830
		Укупно:	3,199,728	3,007,475

3.22 Расходи

Сви трошкови се признају у периоду у коме су настали, у складу са начелом настанка догађаја.

Расходи

у 000 дин.

Кonto	Врста расхода	2023			2022		
		Директни трошкови	Индијектни трошкови	Укупно	Директни трошкови	Индијектни трошкови	Укупно
1	2	3	4	5	3	4	5
512	Трошкови осталог материјала		3,319	3,319		3,418	3,418
513	Трошкови горива и енергије		24,438	24,438		23,307	23,307
514	Трошкови ауто гума		514	514		823	823
515	Трошкови ситног инв.		2,117	2,117		2,242	2,242
51	Трошкови материјала, горива и енергије		30,388	30,388		29,790	29,790
520	Трошкови зарада (брuto)		231,653	231,653		208,220	208,220

521	Трошкови доприноса на терет посл.		35,101	35,101		33,528	33,528
522	Трошкови накн. по уг. о делу		2,236	2,236		3,436	3,436
524	Трош. накн. по уг. о прив.и пов. посл.		4,268	4,268		4,217	4,217
525	Трош. накн. физич. лиц. по осн ост. уг.		864	864		991	991
526	Трошкови накнада члановима Н.О.		7,220	7,220		6,352	6,352
529	Остали лични расходи		14,007	14,007		15,071	15,071
52	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи		295,349	295,349		271,815	271,815
531	Трошкови транспортних услуга		58,766	58,766		46,485	46,485
532	Трошкови одржавања осн. средстава	1,491,726	68,445	1,560,171	1,348,005	76,439	1,424,444
533	Трошкови закупнина		2,041	2,041		2,522	2,522
534	Трошкови сајмова		0	0		486	486
535	Трошкови рекламе и пропаганде		0	0		0	0
539	Трошкови осталих услуга		4,792	4,792		3,700	3,700
53	Трошкови производних услуга	1,491,726	134,044	1,625,770	1,348,005	129,632	1,477,637
540	Трошкови амортизације	882,125	124,935	1,007,060	882,125	23,159	905,284
542	Резер. за трош. обнав. прир. бог астава						
545	Трошкови резервисања		8,922	8,922		7,628	7,628
549	Трошкови осталих резервисања		0	0		0	0
54	Трошкови амортизације и резервисања	882,125	133,857	1,015,982	882,125	30,787	912,912
550	Трошкови непроизводних услуга		17,613	17,613		17,534	17,534
551	Трошкови репрезентације		2,238	2,238		2,492	2,492
552	Трошкови премије осигурања	11,046	8,275	19,321	11,390	7,799	19,189
553	Трошкови платног промета		993	993		1,263	1,263
554	Трошкови чланарина		913	913		818	818
555	Трошкови пореза		6,521	6,521		6,090	6,090
559	Остали нематеријални трошкови		5,292	5,292		5,509	5,509
55	Нематеријални трошкови	11,046	41,845	52,891	11,390	41,505	52,895
582	Обезвређење потраживања и крат. финан. пласмана		0	0		0	0

	Пословни расходи	2,384,897	635,483	3,020,380	2,241,520	503,529	2,745,049
562	Расходи камата		133	133		117	117
563	Негативне курсне разлике		20	20		56	56
569	Остали финансијски трошкови			0			0
56	Финансијски расходи		153	153		173	173
570	Губитци по осн.расх. и отписа осн.ср.		428	428		0	0
576	Расходи по основу директних отписа потраживања		15,681	15,681			
579	Остали непоменути расходи		143,837	143,837		191,160	191,160
57	Остали расходи	0	159,946	159,946	0	191,160	191,160
	УКУПНО:	2,384,897	795,582	3,180,480	2,241,520	694,862	2,936,382

Укупне пословне расходе чине: трошкови материјала, трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи, трошкови амортизације и резервисања, трошкови производних услуга и нематеријални трошкови.

Током 2023. године настављена је тенденција рационализације трошкова пословања у ЈВП „Србијаводе“. Од укупних расхода 2.384.897 хиљада динара чине директни трошкови, односно радови из Програма управљања водама (радови на редовном одржавању водних објеката, санациони, биолошки и биотехнички радови, радови на одбрани од поплава, радови на пројектном планирању и интегралном управљању и трошкови међународне сарадње), трошкови обезвређења водних објеката и техничке документације за изградњу водних објеката, расход од усклађивања вредности водних објеката, трошкови амортизације и осигурања водних објеката. Преосталих 795.582 хиљада динара су трошкови функционисања предузећа.

Финансијски расходи обухватају расходе од камата (независно од тога да ли су доспели и да ли се плаћају или приписују износу обавезе на дан билансирања) и расходе од курсних разлика.

Остали расходи обухватају расходе по основу: продаје и расходовања некретнина, постројења, опреме, ефеката уговорене заштите од ризика, осим ефеката по основу валутне клаузуле и наплату по изгубљеним судским споровима.

3.23 Добит и порез на добит

Порез на добит обрачунат је у складу са Законом о порезу на добит правних лица. Порез на добит обрачунат је по стопи од 15% на пореску основицу која представља опорезиву добит у пореском билансу. Опорезива добит се утврђује у пореском билансу као добит пре опорезивања у билансу успеха, након усклађивања прихода и расхода на начин прописан пореским законодавством. Остварени резултат пословања предузећа је умањен за обрачунати порез.

000 дин.			
Р.б.	Елементи	2023. год.	2022. год.
1	2	3	4
1	Резултат пословања	19,248	63,387
2	Ефекат усклађивања прихода и расхода на начин прописан пореским законодавством	10,480	12,354

3	Пореска основица	29,728	75,741
4	Обрачунати порез (15%)	4,459	11,361
5	Одложени порески расход периода		14,299
6	Одложени порески приход периода	1,333	25
	Добит пословне године	16,122	37,752

3.24 Догађаји након дана биланса

Након дана биланса није било догађаја који би захтевали корекцију или обелодањивање у финансијском извештају.

3.24 Зараде кључног руководства

Зараде пословодства, као и зараде запослених по радним местима објављују се на сајту предузећа као обавезни део Информатора о раду. Ови подаци се ажурирају сваког месеца након исплате зарада.

3.25 Девизни курсеви

Званични девизни курсеви Народне банке Србије, коришћени за прерачун девизних позиција биланса стања на дан 31.12.2023. и 31.12.2022. године у функционалну валуту, за поједине стране валуте су:

	у дин.	
	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	117,1737	117,3224

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Управљање ризицима, као основ успешног пословања, омогућава одвијање процеса управљања пословањем предузећа у целини, које није само по себи циљ, већ је средство за остваривање циљева. Основни циљ пословања ЈВП „Србијаводе“ је управљање ризицима који могу утицати на ефикасно и економично обављање поверених послова од општег интереса на водним подручјима Сава, Морава и Доњи Дунав, на којима је ЈВП „Србијаводе“ надлежно и то у оквиру водних делатности уређења водотока, заштите од штетног дејства вода, уређења, коришћења вода и заштите вода од загађивања.

Управљањем ризицима смањују се изненађења и губици у пословању, као потенцијалне опасности од штета у области вода, усклађује се пословна стратегија и могући ризици, обезбеђују се благовремено превентивне и дугорочне мере и

активности за смањење вишеструких ризика, оптимално се користе расположива финансијска средства, стручни капацитети, знања и искуства запослених.

Управљањем ризицима обезбеђује се усклађеност пословања са законима и прописима, очување репутације и елиминише негативна изненађења.

4.1 Фактори финансијског ризика

Пословање предузећа је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата ризик од промене курса страних валута, ризик од промене фер вредности каматне стопе и ризик промене цена), кредитни ризик и ризик ликвидности.

Управљање ризицима у ЈВП „Србијаводе“ је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање сведу на минимум.

4.2 Тржишни ризик

Тржишни ризик је ризик да ће фер вредност или будући токови готовине финансијског инструмента флукуирати због промена тржишних цена. Тржишни ризик укључује три врсте ризика. Ризик од промене курса страних валута – ЈВП „Србијаводе“ није изложено ризику промене курса страних валута, обзиром да нема признатих средстава и обавеза у страниј валути и са валутном клаузулом. ЈВП „Србијаводе“ није изложено ризику од промене цена власничких хартија од вредности јер нема већих улагања класификованих у билансу стања као расположива за продају и којима се тргује као финансијским средствима по фер вредности чији се ефекат промена фер вредности исказује у билансу успеха. Такође ЈВП „Србијаводе“ није изложено ризику од промене каматних стопа, јер су приходи и расходи, као и токови готовине независни од промена тржишних каматних стопа, односно предузеће нема значајну каматносна имовину, нити обавезе.

4.3 Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик финансијског губитка за предузеће ако друга уговорна страна у финансијском инструменту не испуни своје уговорне обавезе. Кредитни ризик превасходно проистиче по основу потраживања из пословања. ЈВП „Србијаводе“ нису корисници кредита.

4.4 Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће ЈВП „Србијаводе“ бити суочено са потешкоћама у измиревању својих финансијских обавеза. Предузеће управља својом ликвидношћу са циљем да, колико је то могуће има довољно средстава да измири своје доспеле обавезе без неприхватљивих губитака и угрожавања своје репутације. У том циљу врши се планирање новчаних токова тако да предузеће има увек довољно готовине да подмири пословне потребе.

4.5 Процена ризика као основ за ефикасно извршење послова од општег интереса

Предуслов за управљање ризицима је процена свих врста ризика са којима се може суочити предузеће, не само у текућој пословној години већ и дугорочно.

ЈВП „Србијаводе“ препознаје ризике који проистичу из недефинисаног финансирања рада предузећа у извршењу послова од општег интереса за које је по закону надлежно, као и ризике услед вишегодишњег тренда смањења улагања у области вода. То је неминовно довело до поремећаја у управљању водама, а тиме изазвале и негативне утицаје на квалитет живота у Србији, посебно у погледу безбедности од последица штетног дејства вода:

- смањена је функционална поузданост система капиталних водних објеката којима се штите најугроженија подручја у Србији;

- онемогућено је функционисање и ефикасно пословање ЈВП „Србијаводе“ и територијално надлежних водопривредних предузећа, од чије спремности зависи и способност смањења ризика од штета услед поплава.

У описаним условима пословања, присутан је и ризик да предузеће неће ефикасно извршавати обавезе у области заштите од штетног дејства вода, што се може закључити из следећег:

- 1) водни објекти за заштиту од поплава од спољних и унутрашњих вода у надлежности ЈВП „Србијаводе“ су генерално у стању које карактерише смањена функционална спремност за одбрану од поплава, а расположиви буџет за 2023. годину, није довољан;

- 2) на бранама и акумулацијама којима управља ЈВП „Србијаводе“, због дугогодишњег недостатка средстава за одржавање и капитални ремонт застареле опреме, присутан је реалан ризик од хаварија са могућим озбиљним последицама по животе људи и развој угрожених подручја;

- 3) готово сва територијално надлежна водопривредна предузећа из Оперативног плана за одбрану од поплава су, због смањења обима потребних радова, у веома тешкој кадровској и материјалној ситуацији, због чега нису довољно спремни за извршење обавеза по Општем плану за одбрану од поплава.

За управљање ризицима у јавном водопривредном предузећу које извршава послове од општег интереса у области вода, најважније је дефинисати јасну и ефикасну пословну политику која мора бити заснована на анализи ефикасности пословања у претходном периоду, на препознавању лоше и добре праксе у области вода. Пословна политика предузећа мора бити заснована на стратегији интегралног управљања водама, што ће омогућити препознавање ризика и ограничења за развојне планове.

У наредном периоду предузеће мора усклађивати пословање тако што ће све своје капацитете ангажовати за процену свих ризика, а пре свега највећих проблема, тако што ће препознати мере и програмирати приоритетне активности усклађујући их са расположивим средствима. У текућој години, у циљу минимизирања ризика, предвиђено је да се акценат стави на апсолутне приоритете. На најугроженијим деоницама и локалитетима у градовима, сеоским подручјима и индустријским зонама планирани су, у поједним случајевима и кроз различите моделе суфинансирања, најнеопходнији радови како би се обезбедио одговарајући степен заштите.

Директор
Горан Пузовић, дипл.инж.